

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 35.725.146
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Руслан ЗАЙЦЕВ**, 1981 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2020 році Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана за спеціальністю «Право» та здобув кваліфікацію магістра, працює викладачем у навчальному центрі імені Василя Вишиваного Національної гвардії України в м. Золочів, Львівської області, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Право».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 35.725.146, утворена наказом Львівського державного університету внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України, м. Львів від 04 травня 2026 року № 175, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради - Альони РОМАНОВОЇ, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри теорії, історії та конституційного права навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ

Рецензентів -

Ольги БАРАБАШ, доктора юридичних наук, професора, завідувача науково-дослідної лабораторії актуальних проблем правозастосовної та правоохоронної діяльності навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ

Альони ДУДКО, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри цивільно-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ

Офіційних опонентів -

Катерини ДОБКІНОЇ, доктора юридичних наук, професора, заступника директора Навчально-наукового інституту управління, технологій та правових наук з організації та планування освітнього процесу за напрямом права та правоохоронної діяльності Національного транспортного університету

Наталії ПАВЛЮК, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри цивільного права та процесу навчально-наукового Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка»,

на засіданні «30» червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» Руслану ЗАЙЦЕВУ на підставі публічного захисту дисертації «Структурно-функціональна характеристика фідучіарної юридичної конструкції: загальнотеоретичний підхід» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано у Львівському державному університеті внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України, м. Львів.

Науковий керівник: Дмитро ЗАБЗАЛЮК, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри теорії, історії та конституційного права навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, який містить науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для досліджуваної галузі знань, та характеризується єдністю змісту, а також точністю викладення матеріалу.

Дисертаційна робота є завершеною науковою працею, у якій здійснено загальнотеоретичний підхід структурно-функціональної характеристики фідучіарної юридичної конструкції. У дослідженні проаналізована роль фідучіарної юридичної конструкції та визначено перспективи її застосування в правовій системі України.

У дисертаційному дослідженні вперше сформульовано авторське визначення фідучіарних правовідносин, як особливого типу правовідносин, для врегулювання яких застосовується фідучіарна правова конструкція, яка ґрунтується на довірчих принципах та передбачає обов'язок діяти добросовісно в інтересах іншої сторони, що спрямована на передачу певних правомочностей у процесі виконання фідучіарієм своїх зобов'язань з метою реалізації інтересів довірителя (бенефіціара); застосовано загальнотеоретичний підхід до структурно-функціональної характеристики фідучіарної юридичної конструкції; здійснено спробу систематизувати різні види довірчих конструкцій та продемонструвати їх взаємопов'язаність з інститутами цивільного права; проаналізовано особливості застосування фідучіарної юридичної конструкції в міжнародному приватному праві.

В роботі удосконалено: структуру та функції фідучіарної юридичної конструкції; елементи фідучіарної юридичної конструкції як засобу законодавчої техніки; частину 2 статті 316 ЦК України, у якій сформульовано, що право довірчої (фідучіарної) власності виступає як особлива правова конструкція з елементами речового та зобов'язального права, яка виникає на підставі закону або договору і в межах якої передбачається передача майна довірчому власнику, дії якого спрямовані в інтересах вигодонабувача; статтю 597-1 ЦК України, до якої пропонується внести більш чітке визначення довірчої (фідучіарної) власності, а саме, довірча (фідучіарна) власність – це спеціальний (особливий) правовий титул на довірче майно, відповідно до якого довірчий власник має як зобов'язальницький, так і речово-правовий механізм володіння, користування та розпорядження цим майном, який діє в інтересах бенефіціара.

Дисертація виконана державною мовою, відповідає Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а обсяг її основного тексту відповідає вимогам освітньо-наукової програми «Право».

Аспірант має 9 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 статей у наукових фахових виданнях України категорії «Б», зокрема:

1. Зайцев Р. В. Володіння як інститут речових прав за римським правом. *Юридична Україна*. 2023. № 1. С. 44-50. DOI: [https://doi.org/10.37749/2308-9636-2023-1\(241\)-4](https://doi.org/10.37749/2308-9636-2023-1(241)-4);

2. Зайцев Р. В. Довірча власність як похідна фидуціарної правової конструкції. *Юридична Україна*. 2023. № 9. С. 36-43. DOI: [https://doi.org/10.37749/2308-9636-2023-9\(249\)-5](https://doi.org/10.37749/2308-9636-2023-9(249)-5);

3. Зайцев Р. В. Застосування фидуціарної юридичної конструкції в міжнародному приватному праві. *Юридична Україна*. 2024. № 6. С. 43-51. DOI: [https://doi.org/10.37749/2308-9639-2024-6\(258\)-6](https://doi.org/10.37749/2308-9639-2024-6(258)-6);

4. Зайцев Р. В. Загальноправова характеристика приватної власності в римському праві. *Юридична Україна*. 2024. № 7. С. 54-59. DOI: [https://doi.org/10.37749/2308-9639-2024-7\(259\)-7](https://doi.org/10.37749/2308-9639-2024-7(259)-7);

5. Зайцев Р. В. Правові конструкції довірчих правовідносин: порівняльна характеристика англо-американської та континентальної правових систем у контексті інституту трасту та фідукії в Україні. *Юридична Україна*. 2024. №12. С. 24-31.. DOI: [https://doi.org/10.37749/2308-9639-2024-12\(264\)-3](https://doi.org/10.37749/2308-9639-2024-12(264)-3).

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження та рекомендації:

1. Альона РОМАНОВА, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри теорії, історії та конституційного права навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ, яка звернула увагу, що:

1) дисертаційне дослідження виконане на високому науковому рівні, присвячене актуальній проблематиці, а також має не лише доктринальне, але й емпіричне значення;

2) не тільки сама робота відповідає всім вимогам, що висувуються до такого роду робіт, а й сам прилюдний захист свідчить, що дисертант володіє мовою наукового спілкування, вміє стисло й обґрунтовано викладати свої думки.

2. Ольга БАРАБАШ, доктор юридичних наук, професор, завідувач науково-дослідної лабораторії актуальних проблем правозастосовної та правоохоронної діяльності навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ, яка надала позитивну рецензію та звернула увагу, що:

1) здобувач продемонстрував належний рівень володіння усіма необхідними компетентностями та навичками для здобувача ступеня доктора філософії;

2) наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертації Руслана Зайцева, демонструють високий ступінь обґрунтованості, логічну послідовність та наукову новизну.

3. Альона ДУДКО, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ, яка дала позитивну рецензію та зауважила:

1) дисертація вирізняється чіткою методологічною побудовою, а достовірність результатів підтверджується аналізом значного масиву нормативних актів України та зарубіжних країн, а також практики Верховного Суду;

2) сформульовані в роботі висновки забезпечують авторський внесок у розв'язання низки дискусійних питань правового регулювання зобов'язальних відносин.

4. Катерина ДОБКІНА, доктор юридичних наук, професор, заступник директора Навчально-наукового інституту управління, технологій та правових наук з організації та планування освітнього процесу за напрямом права та правоохоронної діяльності Національного транспортного університету, яка надала позитивний відгук та звернула увагу на наступне:

1) достовірність результатів забезпечується комплексним використанням методологічного інструментарію;

2) дисертант вільно володіє теоретичним матеріалом та вміло обстоює свою позицію.

5. Наталія ПАВЛЮК, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу навчально-наукового Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», яка надала позитивний відгук та зауважила:

1) ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій дисертаційної роботи визначається передусім її структурою, логікою викладу матеріалу, застосованими методами вирішення поставлених завдань, новизною пропонованих до захисту положень;

2) фактів порушення академічної доброчесності не виявлено; захист підтвердив висновки, зроблені у відгуку опонента.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 35.725.146 присуджує Руслану ЗАЙЦЕВУ ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Правознавство» за науковою програмою «Право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

**Голова разової
спеціалізованої вченої ради
доктор юридичних наук, професор**

